

Tárgy: Aradi vízátfűtész

Sorszám: IV/7

Előkészítette: Gál András osztályvezető
Műszaki Osztály

Döntéshozatal módja:

Egyszerű szótöbbség

Véleményező bizottság: Pénzügyi Bizottság

Tárgyalás módja:

Nyilvános ülés

Egyéb előterjesztés

Békés Város Képvisező-testülete

2009. március 26-i ülésére

A Dél-alföldi Ivóvízminőség Javító Programban jelenleg az elvi vízjogi létesítési engedélyezési tervek kidolgozása a végéhez közeledik. A Békés Megyei Vízművek Zrt. egyeztetésekben részt vevő szakemberei (több más szakmai szervezet álláspontjával egybehangzóan) azokat a változatokat támogatták, amelyek a lehető legtöbb település vízminőségének javítását vízátfűtész (valamelyik regionális vízműre történő rácsatlakoztatással) oldják meg.

A hidrológiai vizsgálatok alapján jelenleg az valószínűsíthető, hogy az így kialakuló, több települést kiszolgáló regionális vízművek vízigénye nem elégíthető ki teljes egészében a Maros-hordalékkúp magyarországi területén kitermelt, tisztítást nem igénylő vízzel.

A bizonytalanságot az okozza, hogy a jelenleg üzemelő kutakat még nagyrészt az előző vízminőség-javító program során, de mindenképpen a korábbi vízminőségi előírások figyelembe vételével alakították ki, „beszűröztek” pl. minden olyan vízadó réteget, amelyből az akkori határértékeknek megfelelő minőségű víz volt várható. Lehet, hogy sok kút vízminősége csak emiatt nem megfelelő, ez azonban csak a kutak „melléfűrészes felújítása” után, az új kút vízminőségének ismeretében dől majd el.

Ugyancsak nem ismerhető pontosan a hordalékkúp magyarországi oldalán kialakítható új vízadók vízének minősége, mert a hidrológiai elővizsgálatok során a várható összetételt feltárták ugyan, de teljes biztonságot csak a megfűrészes és kialakított kutakból származó víz vizsgálata jelent.

Ha nem lesz a teljes vízmennyiség a mostani jogszabálynak minden szempontból megfelelő vízminőségű – és nagy valószínűséggel nem lesz az – a probléma megoldására két lehetőség kínálkozik: a vizet, vagy annak egy részét tisztítani kell, illetve keresni kell olyan vizet, amely biztosan nem igényel tisztítást, és azt kell a rendszeren szolgáltatni.

Az már a fentiekből is valószínűleg kiderült, hogy – annak ellenére, hogy a Maros-hordalékkúp hidrológiai szempontból egységes rendszernek tekinthető – egyáltalán nem mindegy, hogy melyik pontján és mely rétegeiből vesszük ki a vizet, mert a vízadó rétegekben az áramlás elég lassú ahhoz, hogy az egyes helyeken és az egymás feletti rétegekben egymástól különböző vízminőségek alakuljanak ki. Általánosságban – a problémát nagyon leegyszerűsítve – az mondható ki, hogy a hordalékkúp peremén rosszabb, a központi területeken pedig jobb a vízminőség, és a központ felé haladva egyre nagyobb a fajlagosan kitermelhető vízmennyiség is.

Tekintve, hogy a Maros-hordalékkúp szinte teljes magyarországi része peremterületnek tekinthető, szakmai szempontból kézenfekvő megoldás a Románia területére

eső központi részben kitermelhető sokkal jobb minőségű vizek bevonása a magyarországi ellátásba.

A Romániában megépített vízbázisból kivett víz minősége az Aradi Vízművek vizsgálatai, és a Békés Megyei Vízművek Zrt. Központi Laboratóriumának akkreditált vizsgálatai szerint is minden paraméterben lényegesen jobb a jelenlegi magyar határértéknél.

A víz átvétele csak úgy történhet, hogy a folyamatos vízszolgáltatásra – a műszaki biztonság mellett – egyéb szempontból is meg legyen a kellő garancia. Ezt úgy lehet megteremteni, hogy a víz kitermelését és Magyarországra juttatását végző szervezet fele-fele arányban magyar és román tulajdonban van. Ennek a társaságnak magának kell rendelkeznie a víztermeléshez és a vízátdáshoz szükséges engedélyekkel is.

A Maros-hordalékkúp Románia területén lévő része vízbázis-védelmi szempontból nagyon hasonló a magyarországi részhez. A magyar oldalon lévő vízbázisok védelméhez szükséges hidrogeológiai előmunkálatok elkészültek, a biztonságba helyezésre vonatkozóan a hatóság határozatot hozott, végrehajtása folyamatban van. A román területen létesítendő vízbázison a kitermelést végző közös társaságra a román környezetvédelmi jogszabályokat kell alkalmazni, amelyek, mivel Románia EU. tag, minden bizonnyal a magyar szabályozáshoz hasonlóan szigorúak.

A Romániában kitermelt mintegy 30 ezer m³/nap vízmennyiség kitermeléséhez, és a Dél-alföldi Ivóvízminőség Javító Program során megépülő kevermési víztárolóba történő eljuttatásához az alábbi létesítmények szükségesek:

- 30 ezer m³/nap kapacitású kúttelep (telekkel, áramellátással)
- 2x1000 m³ ivóvíztároló
- szivattyúház 2+1 db szivattyúval (a 2 db üzemi 30 ezer m³/nap vízhozamra)
- mintegy 30 km 600mm-es vízvezeték

A víz kevermési fogadásától kezdve a víz továbbításához és elosztásához szükséges létesítmények a Dél-alföldi Ivóvízminőség Javító Program érvényes változataiban az aradi vízátvételtől függetlenül szerepelnek, beleértve a víz Orosházi Regionális Vízműig történő eljuttatását biztosító ún. Kevermes – Medgyesbodzás – Csanádapáca kooperációs vezeték is, és ezeket a program előkészítői támogatják.

Amennyiben a Romániából történő vízátvétel megvalósul, a Dél-alföldi Ivóvízminőség Javító Programból víztermelő és víztisztító létesítmények maradhatnak el (2 db új termelőtelep 12+5=17 ezer m³/nap termelési kapacitással, 4 termelő telepen kapacitás bővítés 3+3+6=12 ezer m³/nappal, 1 új víztisztító telep létesítése, és egy meglévő víztisztító mű bővítése), amelyek csökkentik a beruházási és üzemeltetési költségeket is. Ahhoz, hogy eldönthessük a vízátvétel ésszerűségét, ezeket kell összehasonlítani az aradi vízátvétel beruházási és üzemeltetési költségeivel.

A Romániából származó vízátvétel a víz kiváló és stabil minősége miatt szakmai szempontból biztosabb, a másodlagos vízminőség-romlás kockázatát kevésbé hordozó vízellátást tesz lehetővé, mintha víztisztítókat működtetnénk.

A köztudatban a vízkitermelésekhez kapcsolt feltalajmozgások (házrepedések) kockázatát – amelyek az eddig készült szakértői vélemények szerint egyébként sincsenek összefüggésben a vízkitermeléssel – az aradi vízátvétel, és az emiatt kisebb magyarországi vízkitermelés tovább csökkenti.

A Románia területéről történő vízátvétel előkészítését célszerű lenne a Dél-alföldi Ivóvízminőség Javító Program előkészítésével párhuzamosan folytatni, hogy a program a kivitelezésre jogosító (vízjogi létesítési engedély) tervek tartalmával kapcsolatos döntéseinél már ezt az eshetőséget is figyelembe lehessen venni.

A fentiekre tekintettel a Békés Megyei Önkormányzat kidolgozta az előterjesztéshez mellékelt nyilatkozat-tervezetet, melyhez kérte a Képviselő-testület csatlakozását.

Kérem a határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

- 1. Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete egyetért a jegyzőkönyv ... számú mellékletét képező nyilatkozat-tervezetben foglaltakkal, és csatlakozik a Békés Megyei Önkormányzat kezdeményezéséhez.**
- 2. A Képviselő-testület felkéri a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnökét, hogy a jegyzőkönyv ... számú mellékletét képező nyilatkozat-tervezet 5. pontjának megfelelően az országhatáron történő vízátvételt szolgáló program feltételeinek megteremtése érdekében lássa el a regionális rendszerben érintett települések, s az Arad Megyei Önkormányzat, mint a Maros Hordalékkúp román oldali vízbázisa felett diszponáló Aradi Vízművek Részvénytársaság fő részvényese közötti szükséges koordinációs feladatot.**
- 3. A Képviselő-testület felhatalmazza polgármesterét a jegyzőkönyv ... számú mellékletét képező nyilatkozat-tervezet aláírására.**

Határidő: értelem szerint

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Békés, 2009. március 17.

Izsó Gábor
polgármester

.....
Jogi ellenjegyző

.....
Pénzügyi ellenjegyző

NYILATKOZAT-TERVEZET

A Közép-békési Regionális Vízművön tulajdonnal rendelkező csatolt aláírói íven megjelölt, és aláíróként nyilatkozó Békés megyei helyi önkormányzatok (továbbiakban nyilatkozattevők) az 1990. LXV. tv. 8. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettségükből fakadó felelősségük legteljesebb tudatában, miszerint törvényi kötelezettségük a lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátása, a vezetékes ivóvízzel szemben támasztott minőségi követelményeknek való megfelelés jövőbeni biztosítása céljából az alábbi, pontokba foglalt közös nyilatkozatot teszik:

1. A nyilatkozattevők egyetértenek abban, hogy a Dél-alföldi Ivóvízminőség Javító Program keretében olyan műszaki megoldást kell előnyben részesíteni, mely leginkább képes hosszútávon, az elérhető legnagyobb biztonsággal ellátni egészséges ivóvízzel a települések lakosságát, másrészt egyidejűleg közgazdasági összehasonlításban a leginkább ésszerű mértékű beruházási és üzemeltetési költségekkel jár együtt.
2. A regionális vízműről ivóvízzel ellátott települések szükségszerűnek tekintik a már üzemeltetés tekintetében körükben fennálló együttműködésüknek az ivóvízminőség javítását szolgáló kezdeményezésekre történő kiterjesztését.
3. A nyilatkozattevők támogatják az ivóvízminőség javítását szolgáló azon megoldás részletes kidolgozását, melynek megvalósulása esetén a Közép-Békési Regionális vízellátó rendszer a Maros Hordalékkúp romániai területéről kapna folyamatosan, a szükséges mennyiségben a meglévő víztermelő kapacitás pótlására a jogszabályban támasztott minőségi követelményeknek tisztítás nélkül, mindenben megfelelő ivóvizet.
4. Az érdekeltek egyetértenek abban, hogy amennyiben a Romániából történő vízátvétel koncepciója a jelenleg előkészítés alatt álló Dél-alföldi Ivóvízminőség Javító Program vonatkozó műszaki megoldásaival szemben egyértelműen előnyösebb megoldásnak bizonyul, közösen kezdeményezni fogják az Ivóvízminőség Javító Program szükség szerinti módosítását.
5. A nyilatkozattevők felkérlik Békés Megye Képviselő-testületének Elnökét, hogy az országhatáron történő vízátvételt szolgáló program feltételeinek megteremtése érdekében lássa el a regionális rendszerben érintett települések, s az Arad Megyei Önkormányzat, mint a Maros Hordalékkúp román oldali vízbázisa felett diszponáló Aradi Vízművek Részvénytársaság fő részvényese közötti szükséges koordinációs feladatot.
6. A nyilatkozattevők egyidejűleg felkérlik a Békés Megyei Vízművek Zrt-t – a vele településenként külön-külön fennálló üzemeltetési szerződés V.D.12 pontjában rögzített üzemeltetői szakmai segítségnyújtásra hivatkozással –, hogy legkésőbb 2009. november 30. napjáig az Aradi Vízművekkel már meglévő együttműködése keretében, a román féllel együttműködve, dolgozza ki, és terjessze a nyilatkozattevők elé a Romániából történő vízátvétel magyar-román közös gazdasági társaságra alapozott, műszaki, közgazdasági, jogi kérdéseket (beleértve az EU-s pályázattól független megoldási lehetőséget is) egyaránt taglaló megvalósíthatósági tanulmányát, illetve készítse el a program megvalósítása érdekében szükséges további szerződések szövegének tervezetét.

7. A nyilatkozattevők, mint a nevezett hálózat osztatlan közös tulajdonosai kijelentik, hogy együttműködésük keretében annak lehetőségét is ki kívánják dolgozni – együttműködve a rendszerről szolgáltatást igénybevevő, de tulajdonjoggal nem rendelkező önkormányzatokkal –, hogy milyen megoldások mellett biztosítható Békés megye további településeinek (mint pl. a jelenleg az Orosházi Regionális Vízműről ellátott települések) rákapcsolódása, amennyiben részükről az igény a Romániából történő vízátvétel megvalósulására felmerül.